

מאורות השבת

פרשת תזריע

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור עינינו | מאור הלשון | מאור המנורה | מאור הבית | מאור ההלכה

מאור הדרשה

זכר או נקבה

"אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר" (יב, ב)

שבת היא זכר או נקבה?

מחד גיסא כתוב: "שמור את יום השבת לקדשו", מה שמעיד עליו שהוא זכר, אך מאידך גיסא, אנו אומרים "שבת המלכה", וכן "בואי כלה..."

ושב כתוב: "רצה והחליצנו ביום השבת הגדול והקדוש הזה".

אם כן, האם שבת זכר או נקבה?

או אולי שניהם? שבת זה אנדרוגינוס?

אלא יש יסוד גדול אותו מלמד אותנו ה'בן איש חי':

כתוב בגמרא: "אליכם אישים אקרא", שואלת הגמרא מה זה "אישים"?

אנשים או נשים?

עונה הגמרא: "אלו תלמידי חכמים, שנראים כנשים, אך עושים חיל כאנשים".

שואל הבן איש חי: "ראית פעם אישה עם זקן?"

איך בדיק תלמידי חכמים דומים לנשים?!

אומר הבן איש חי שהמושג של זכר ונקבה כלל לא קשור אם זה בן או בת.

מי שמשפיע הוא זכר ומי שמושפע הוא נקבה.

מאור הפרשה

ר' אבשלום ח.

אחור וקדם צרתני

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר, אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר.." (ויקרא יב, ב)

המדרש (תזריע) **אומר:** א"ר שמלאי, כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף. הקב"ה יצר את האדם לאחר יצירת החיה והבהמה לכן התורה הקדימה את פרשת הבהמות (שמיני) לפרשת האדם.. **ממשיך המדרש:** "אחור וקדם צרתני" אחור למעשה בראשית וקדם למעשה בראשית. אדה"ר נוצר ביום שישי, אחרון לבריאה הקב"ה צבר עפרו וגיבלו. אם כן, **מה נברא קודם לבריאה?**

אומר התנחומא (בראשית): "ורוח אלוקים מרחפת על פני המים" זו רוחו של אדה"ר. הנשמה של אדה"ר, החלק האלוקי הקרוב למלאכים, **נבראה לפני כל הבריאה.** והגמרא (חגיגה יב) **אומרת:** אדה"ר היה גבוה מהארץ עד לרקיע, וחד אמר מסוף העולם ועד סופו. זה לא מימדים עצומים של גוף! הגמרא (שם) מוסיפה, א"ר אלעזר, אור שברא הקב"ה ביום ראשון, אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. **הנפש החיים** (בהגהה) **מפרש:** מסוף העולם ועד סופו הוא כל המציאות מריש העולמות עד סוף עולם המעשה, היה מאיר ובא כאחד. כלומר אדה"ר היה מציאות רוחנית עצומה, כח הראיה שלו היה מסוף העולם עד סופו. הוא יכול לראות לכל הדורות. (אדר"ג לא) רבי יהושע בן קרחה אומר, מלמד שהראהו הקב"ה לאדם הראשון דור דור ודורשיו, דור דור ופרנסיו.. הקב"ה מעביר לפניו את כל הבריאה ובכח ראייתו לפנימיות שבהם קרא להם שמות, כח ראייה מופשט אין סופי. **למה צריך כח ראייה כזה עצום?**

ששה ימים בורא הקב"ה את הבריאה ובסופה "וירא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד". לכאורה, הקב"ה מסתכל על הבריאה ומתפעל איזה דבר יפה יצא לי? קשה לומר כך.. אם כן, זו ודאי ראייה שונה! **מה הראיה הזו?**

הגמרא (עירובין יג) **אומרת:** א"ר אחא בר חנינא, גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שאין בדורו של רבי מאיר כמותו, ומפני מה לא קבעו הלכה כמותו, שלא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו, שהוא אומר על טמא טהור **ומראה לו פנים**.. תנא, ולמה נקרא שמו ר"מ, שהוא מאיר עיני חכמים. **הסידורו של שבת אומר:** בכל הלכה שלמד ר' מאיר עם תלמידיו גילה להם את האור שבה.. עד שהיו מתדבקים באור עליון עד שהיו ממשיכים מאור של מעלה למטה שהיו רואים בעיניהם ממש את מראות ה' הגדול אשר עשה.. מגיעים לשורש הדבר. הראיה הזו היא לא הבטה בדבר היא חיבור וקשר. אמר רבי, האי דמחדנדא מחבראי **דחזיתיה** לרבי מאיר מאחוריה (ובירושלמי (נדרים) נתגלה צוארו של רבי מאיר). רבי משתבח, קיבלתי חכמה מראיה של עורפו של ר' מאיר. הוא לא למד ממנו.. הוא רק ראה אותו! **איך קיבל ממנו חכמה?**

הרדב"ז (שו"ת) **אומר:** מעלת ראית פני הרב הוא משום שהתכוון התלמיד לקבל **מרבנו השפעה** ותתקשר נפשו בנפשו ע"י ראייתו.. **והיערות דבש מוסיף:** שמקבל ממנו שפע טובה וברכה כי שורה עליו (הרב) אור השכינה.

זו ראייה של התחברות! כשהקב"ה רואה את עולמו הכוונה, מתחבר ליצירה של מעשה בראשית. כל הבריאה בהמות, חיות, עופות, עצים.. עומדים מגובלים, פאר היצירה.

המשך בעמוד 4

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל

מאור הלשון

ר' דניאל ג'.

בדד ישב מחוץ למחנה מושבו

והצרוע אשר בו הנגע, בגדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע, ועל שפם יעטה, וטמא טמא יקרא. כל ימי אשר הנגע בו יטמא, טמא הוא, בדד ישב מחוץ למחנה מושבו. (יג מה-מו)

בפסוקים אלו מתוארים כמה מן הפעולות שצריך המצורע לעשות בימי טומאתו, וכיון שגילו לנו חז"ל שנגעי צרעת באים על עוון לשון הרע, ממילא נבין שבפעולות אלה בוודאי יש ארוכה ומרפא לעוון זה. הבה נתבונן בהם, כדי שנוכל גם אנו להיבנות מזה.

"**בגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה**", קריעת הבגדים וגידול שערות הראש והנחת צעיף על ראשו עד לפיו, אלו פעולות של אבל, ולכאורה על מה בדיוק הוא צריך להתאבל, אלא, שהוא צריך להתאבל על עצמו, על שהמית חלק מחיותו בכך שדיבר בגנות הזולת, שהרי בדיבורו של האדם יש חיות, וכמו שכתוב בבראשית "ויפח באפיו נשמת חיים", והתרגום אומר שהופעתה של הנשמה באדם היא ב"רוח ממללא", וכשמלכלך את ה'רוח ממללא' באיסורים, מסתלקת קדושתה ונעדר מחיותו, וכתוצאה מכך נטמאת הנשמה, ועל זה יש לו להתאבל.

"**ועל שפם יעטה**", עוד דרשו מכאן, שהוא צריך להאריך את שפמו עד שיכסה את השפה העליונה, פיו צריך להיות סגור, ואסור בשאילת שלום, וכל כך למה, כדי שישים אל ליבו שלא כל דבר ניתן להיאמר, כיון שיש קדושה בדיבור, וכשם שאסור להשתמש בהקדשות לדברי חולין, כך בדיבור לא ניתן להשתמש בצורה אסורה.

"**וטמא טמא יקרא**", שצריך להודיע צערו לרבים ויבקשו עליו רחמים (מועד קטן ה.), ולכאורה, למה הוא צריך שאחרים יבקשו עליו רחמים, הרי למדנו מישמעאל שנאמר בו "וישמע אלוקים אל קול הנער" (בראשית כא יז וברש"י), שגדול כוחה של תפילת החולה על עצמו יותר מתפילת אחרים עליו, אלא כיון שמצורע זה קלקל את דיבורו, אין תפילתו עולה לפני הקב"ה, וכ"ש שאינה נשמעת, [כמבואר בזוהר], ולכן הוא זקוק לבקשתם של אחרים עליו, ומתוך זה ילמד, שאינו יכול לזלזל באחרים, כי "אין לך אדם שאין לו שעה" (אבות ד ג).

"**וטמא טמא יקרא**", הנה בתורת כהנים למדו מפסוק זה עוד, שכל טמא שיכול לטמאות אדם, צריך להשמיע שהוא טמא כדי שיפרשו ממנו, ויש להבין, למה המצורע נבחר להיות ה'בנין אב' לכולם, [=שממנו נלמד לכולם], ונראה, שאע"פ שכל טמא צריך לעשות את זה, מ"מ המצורע הוא הראשון שצריך לדעת דבר זה, כיון שהוא מזלזל באחרים ומצער ומזיק להם בלשונו, ולכן הוא חייב ללמוד שצריך להתחשב בזולת, ולמנוע מהם היזק.

"**בדד ישב מחוץ למחנה מושבו**", אינו יושב עם שאר הטמאים [זב וטמא מת], אלא יושב מחוץ לג' מחנות, ושאלו בגמרא (ערכין טז:), מה נשתנה המצורע משאר טמאים שהוא צריך לישב בדד(?), אלא כיון שהוא הבדיל בין איש לאשתו ובין איש לרעהו, לכן גם הוא יהיה מובדל. כלומר, ע"י שיהיה מובדל מהחברה, הוא יוכל להבין את תוצאות דיבורו, שגם הוא בדיבורו הבדיל בין איש לרעהו, ותחושה זו תמחיש לו את הרגשת השני, מה שיכול לעזור לו להתחרט על מעשיו, וגם לתת לו יכולת להתמודד עם הנסיגות הבאים.

בנוסף לכך, הוא אינו טמא עד שהכהן יאמר שהוא טמא, כדי שילמד מכאן על כוחו של הדיבור, שיכול לגרום לטומאה ולטהרה. ולמה רק כהנים יכולים לראות נגעים ולטפל בהם(?), כיוון שאהרון היה אוהב שלו ורודף שלום, ובוודאי שלא גינה אף יהודי, ובוודאי יוצאי חלציו כמותו, ומשהכהן מהותו לשים שלום בין איש לרעהו, ממילא יכול ללמד את המצורע איך להתנהג. ולכן כשבא הכהן אל המצורע, "יאמר לו הכהן דברי כיבושים, בני, אין הנגעים באים אלא על לשון הרע, שנאמר, השמר בנגע הצרעת לשמור מאד ולעשות. זכור את אשר עשה ה' אל' למרים. וכי מה עניין זה לזה, אלא מלמד שלא נענשה אלא על לשון הרע" [תורת כהנים פרשת מצורע].

ה' יזכנו לייקר את כוח הדיבור לטוב לנו בזה ובבא. אכ"ר.

מאור עינינו

קדשת הראיה:

פרק ד - אות א

קשיים בדרך העליה, טהרת המחשבה

מים גנובים ימתקו

יש לדעת להתחזק ולהתעודד, שדבר ידוע הוא שעקר הקשי הוא רק בתחלת הדרך פשצריה עדין לערף מלחמה גלויה נגד היצר, ובאותה שעה נדמה היצר הרע בעיני האדם כהר גדול שאין אפשרות לטפס עליו. אבל אחרי שכבר הצליח להשתחרר במדת מה מפבלי היצר, משתנה אצלו כל הנטייה ליצר הזה, והתשיקה לטמאה זו נחלשת מאד, ובכחות מוסיטים נתן לעמד על המשמר.

פי באמת כל עניני היצר הזה הוא דמיון שאין בו הנאה אמיתית כלל. וכך באר הרב אביגדור מילר זצ"ל, שכל ענין יצר ההסתכלות והמסתעף הוא דבר דמיוני קדמת בלון מנפח שבדקירת מחט אחת מתפוצץ כלו ולא נשאר ממנו זכר. המשיכה הזו היא דמיון של "מים גנובים ימתקו". הרי המים אין להם מתיקות, ואיך אומר הפסוק 'ימתקו', אלא עצם האסור יש לו כח טבעי להפוך את שאינם מתיקים למתוקים, שפתאום הוא מתפעל מהבהירות והזהר של המים ונמשך מאד לשתותו. אך זאת רק כל עוד שהמים גנובים, אבל מהרגע שיתנו לו כוס לשתות, שוב כבר לא מתפעל מהבהירות ולא מהזהר ושוב לא ימתקו לו המים.

וכך הוא גם בענינינו. מצד עצם הדברים אין סבה וגורם אמיתי שיגרום למשיכה המיוחדת הזו. אלא היות והיא אינה שלו, מפעיל היצר הרע את כחותיו ומפתח משיכה דמיונית ממש. ובמקרה שהיא באמת נהפכת לשלו ומתרת לו, מתפוצץ הבלון מיד ולא נשאר מאומה מהמשיכה הקודמת. הוי אומר, שמה שמרגיש האדם משיכה מיוחדת והנאה מהסתכלות או דבור וכדומה, אינו אלא הנאה דמיונית, יצירה מחדשת של היצר הרע, שאם הייתה זו אשתו לא היה לו הדבר כן כלל, וגם אצל בעלה אינו כן, ורק משום שהיא אסורה לו יש כאן כח הדמיון של מים גנובים ימתקו.

ולכן אחרי שהשתחרר קצת מתחום הדמיונות של היצר, יתחילו הפחות הרגילים לפעול, ובמשך הזמן נחלשת התשיקה והסקרנות להסתכלות התמידיות והוא מתרחק מהם בצורה טבעית, ואז בס"ד יכול להתפתח אצלו שנוי גדול לצד הקדושה, דבר יגרום לו הרבה מנוחת הנפש בעבודת ה' בפרט ובכל עניניו בכלל.

מאור הבית

מה הפה(ה)סח!

נְגַע צָרְעַת פִּי תִהְיֶה בְּאָדָם וְהוֹבֵא אֶל הַכֹּהֵן. (ויקרא יג, ט).

בידוע שנגע הצרעת בא על האדם בעוון לשון הרע. וחכמים נתנו סימן לדבר, "מצורע" מוציא שם רע" (ויקרא רבה טז, ב). ולכן טהרתו של המצורע נעשתה על ידי שתי ציפורים, כפי שמפרש רש"י (על ויקרא יד, ד). אומרת הגמרא (ערכין טז): "לפי שהנגעים באין על לשון הרע שהוא מעשה פטופטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו ציפורים שמפטפין תמיד בצפצוף קול". מאור הבית, אהובתי! את נמצאת באמצע ניקיונות הבית, קניות, סידורים וארגונים לכבוד חג הפסח האהוב.

מרגישים את הלחץ באוויר, המתח, ו... המילים מתחילות להתעופף מפיך!

אין לך זמן יותר מדי לחשוב ולשקול מה להוציא מפיך, את פשוט שולפת ואין לך מושג באותו הרגע מה המשקל של כל מילה ומילה. את מנקה את החדרים וכשאת לוחצת על השפריצר יחד איתו את רוטנת, את משפשת קירות ויחד עם זאת את שופכת זעם מליבך ומריצה מילים שופטות על בעלך וילדייך. כן, נכון, ההכנות לפסח הם סיר לחץ.. וכאן יש לנו להזהר, להיזהר בלשון ולשקול מילים. גם אם את לבד בבית ו"אף אחד לא שומע", דעי שמילים אלו משפיעות! כן, גם אם מדובר בבני ביתך היקרים, גם בדיבורך עליהם ואליהם את צריכה לשים לב.

כל כעס שלך, כל הקפדה שלך יכולים לחרוץ את גורלם. אל תתני לעבודה הקשה להשפיע עליך לרעה ולהוציא כעסים, שזו גם לא דרך חינוך לילדייך. את מנקה את החמץ, זה ה-זמן לנקות אותו גם מליבך.

נאמר: "תולה ארץ על בלימה" (איוב כו, ז) כל העולם עומד על בלימת הפה, וכאשר בלימה זו נעדרת מן העולם, מיד הוא קורס בכל התחומים, פרנסה, זיווגים, פוריות, שלום בית וכו'. יקירת! כמה אחריות יש לך על בני ביתך! איך שתדברי עליהם ואליהם ככה תהיה השפעה עליהם לטוב או לרע.

לחג הפסח את עושה הכנות גשמיות ודעי שלא פחות גם הכנות רוחניות.

הוציאי מילים טובות ורכות מפיך. תוך כדי העבודות, התפללי על כל ילד וילדה, על בעלך, דוני אותם לזכות, כשאת נכנסת לחדרם.. במקום לקטר, ברכי אותם, בקשי עליהם והרעיפי מילים חמות.

בספר "דרך המלך" מסופר שפעם עבר רבי לוי יצחק מברדיטשוב ליד נשים שהיו מנקות ומשפשפות את הכלים לקראת פסח, ואמר להם "יהי רצון שהמלאכים שנבראים מהשפופים והניקיון שלכם ימליצו טוב עליכם". גם בספר "מראש צורים" כתב שרבותינו הפליגו בחשיבות ניקיון וקיצוף הבית עד שאמרו שכל המלאכים העולים מהקיצופים, השפופים והרחיצות הללו כוחם גדול להיות מליצי יושר על ישראל ולהטות את הכף לזכות.

את מבינה! כמה כח יש לשפופים שלך! מה הם פועלים! אז חבל שהכעס שלך יבטל את כל הטובות האלו, אם הבית נקי והפה לא, מה זה שווה, ומה לימדת ומה השפעת!

רבן גמליאל אמר לטבי עבדו: לך קנה לי דבר טוב בשוק. חזר העבד עם לשון של פרה.

שוב קרא לו רבן גמליאל ואמר: לך קנה לי דבר רע בשוק. חזר העבד שוב עם לשון של פרה. הסביר העבד: ממנה הטוב וממנה הרע. כאשר הלשון היא רעה - אין רעה ממנה, אך כאשר הלשון טובה - אין טובה ממנה (ויקרא רבה פרשה לג).

אתן לך כמה עצות בכדי להתגבר על הקושי ולא לתת לו להשפיע לרעה:

1. לפני שאת ניגשת למשימות, קראי את תפילה לשמירת הלשון שחיבר מרן החפץ חיים.
2. שימי מוסיקה והכניסי שמחה וקצב לתוך ההכנות.
3. שתפי את ילדיך ותני להם מטלות שהם אוהבים.
4. זכרי שהכל עובר, ממילא זה לא העיקר שעובר אלא זה איך עובר, מה קורה בדרך.

מאחלת לך הכנות קלות עם הרבה שמחה!

מאור המנורה

מנורת המאור פרק פא

תשעה ירחי לידה..

הבורא ית' שמו, ברא את העולם מאין, ויצר בו את האדם, ונתן בו כח להוליד כמוהו עם זוגתו. והאל בחכמתו, יוצר בו קרבים ובני מעיים בתוך גוף הנוולד, ונותן בו הצורה האנושית, ונופח בו נשמת חיים. כדאיתא בגמרא (ברכות י). בוא וראה, שלא כמידת הקב"ה, מידת בשר ודם. אדם צר צורה, ואין בה קרבים ובני מעיים. והקב"ה צר צורה בתוך צורה וכו' (ע"כ). ועוד, שמקיימו בטבן אימו זמן ידוע, מקופל ומונח בשמירה מעולה, כדי שיצא לאוויר העולם בריא ובריה קיימת. כדאיתא בגמרא (נידה ל): דרש רבי שמלאי, למה הולד דומה במעי אמו? מקופל ומונח כפנקס, שתי ידיו על שתי צדעיו, ושתי אציליו על שתי ארכובותיו, ושתי עקבותיו על שתי עגבותיו, וראשו מונח לו בין ברכיו. ופיו סתום וטבורו פתוח, ואוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה. ואינו מוציא רעי, שמא יהרוג את אמו. וכיון שיצא לאויר העולם, נפתח הסתום ונסתם הפתוח. שאלמלא כן, אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת. ונר דלוק מונח על ראשו, וצופה ומביט מסוף העולם עד סופו. ואל תתמה! שהרי אדם ישן כאן, ורואה חלום באספמיא. ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה, אלא אותם הימים, שנאמר (איוב) 'מי יתנני כירחי קדם כימי אלוה ישמרני. ומה הם הימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנה? הוי אומר, אלו ירחי לידה. ומלמדים אותו כל התורה כולה. וכיון שבא לאויר העולם, בא מלאך וסוטר על פיו ומשכחו כל התורה כולה. ואינו יוצא משם, עד שמשביעים אותו, שנאמר (ישעיה), 'כי לי תכרע כל ברך', זה יום המיתה. 'תשבע כל לשון', זה יום הלידה. ומה שבועה משביעין אותו? אומרים לו, הווי צדיק ואל תהי רשע! ואפילו כל העולם כולו אומרים צדיק אתה, הווי בעיניך כרשע. והווי יודע, שהקב"ה טהור ומשרתיו טהורים, ונשמה שנתן בך טהורה. אם אתה משמרה בטהרה, מוטב. ואם לאו, הרי הוא נוטלה ממך!

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

מאור הפרשה המשך מעמוד 1

לכח הדיבור, שהוא ממצע בין גוף לנשמה. **ממשיכה הגמרא:** אמר רב יהודה אמר רב, אדה"ר מסוף העולם ועד סופו היה.. כיון שסרה, הניח הקב"ה ידו עליו ומיעטו "ותשת עלי כפר". הקב"ה מועך את אדה"ר.. מכווץ אותו.. **מה הרעיון?**

האמירה והראיה, זו האלוקות שבבריאה, הכח המחיה את הבריאה. אבל יש את כח היצירה.. העשיה.. הקב"ה יוצר את הבריאה.. גבלו, יצרו.. פעולה כביכול בידיים.. זו היצירה הגולמית, הגולם. עיבוד חומרי הגלם ליצירת המוצר. כשאדה"ר חוטא "ותשת עלי כפר", זו הירידה של האדם לדרגת היצירה, על זה בוכה אדה"ר, הקטין את קומתו הרוחנית, כלומר, החומר גלם, יצירת הכפיים, הופכת ליותר משמעותית באדם. הגוף כבר משפיע על הרוח. זה לימוד לאדם.. או שאתה בשמים או נופל לארץ. **אומר המשך חכמה (בראשית):** וזה העניין שאדם הראשון היה גבוה מסוף העולם ועד סופו, שבשכלו השיג כל שלמות הנבראים והעלולים מכל הנבראים, וכיון שחטא הוקטן קומתו, היינו שאיבד בהירות רוחניותו ונשאר מונח ואמון בחיק הטבע, וזהו "ותשת עלי כפכה" (כף כחה) זה שמאלו של הקב"ה, הוא הנהגה טבעית. **שבת שלום!**

והקב"ה בא ומביט בהם, משפיע מאורו וטובו ומשרה במ אלוקות, כח של חיות, שמעלה אותם לדרגה של טוב מאוד.

אדה"ר נברא על הארץ, תפקידו היה לעבוד בארץ, בעולם של עשיה. הקומה הרוחנית שלו הייתה גבוהה עד השמים, ראשו מגיע השמימה, מתחבר לעליונים, צופה מסוף העולם עד סופו, לחבר עליונים לתחתונים. כלומר, מוריד את השפע העליון לעולם של מטה (כעין השביל של חנינא ממנו ניוון כל העולם). זהו החלק הרוחני שבאדם.

אומר המדרש (בראשית): "ויצר ה' את האדם" שתי יצירות, יצירה מן התחתונים, ויצירה מן העליונים. אוכל ושותה כבהמה.. ומלמעלה עומד כמלאכי השרת.. מדבר, מבין **ורואה**. אמר הקב"ה, הרי אני בורא אותו בצלם ובדמות מן העליונים, ופרה ורבה מן התחתונים. **איך נוצר הגוף?**

הגמרא (סנהדרין לח) אומרת: רבי מאיר אומר, אדה"ר מכל העולם כולו הוצבר עפרו, שנאמר (תהלים קלט) "גלמי ראו עיניך". **מפרש רש"י:** מכל מראה עיניך נגלמתי והיינו מכל העולם. אדה"ר היה גולם, הקב"ה גיבלו מעפר כל העולם. לנשמה העצומה שלו היה צריך גם גוף מסוף העולם עד סופו.. אבל לנפוח בו נשמת חיים היה צריך "ראו עיניך".. לחבר את הרוח ממללא, הרוח האלוקית, ולהפוך אותה

מאור הדרשה המשך מעמוד 1

ואת כל זה כבר גילה לנו הפייטן רבי שלמה אלקבץ: "כי היא מקור הברכה", השבת נראית כנקבה לכן כתוב "היא", אבל מה האמת? האמת היא ששבת משפיעה ולא מושפעת כי היא "מקור" הברכה. האם אנחנו משפיעים או מושפעים? ודאי שמושפעים, הקב"ה משפיע עלינו, ואנחנו נמשלנו בשיר השירים לנקבה. אומרת הגמרא בבבא קמא: אין זריעה אלה צדקה, שנאמר "זרעו לכם לצדקה, קצרו לפי חסד". אומרת התורה: "אישה כי תזריע וילדה זכר", תדע לך אנחנו מושפעים, אנחנו בבחינת "אישה". האם יכולים אנו להפוך למשפיעים? ודאי! אם אדם נותן צדקה הוא משפיע! הוא זורע! "אישה כי תזריע" - תתן צדקה, "וילדה זכר" - אתה משפיע! (אפריון שלמה)

תלמידי חכמים נראים כנשים, כי הם נראים כמושפעים - הם לא עובדים, צריך לתת להם תקציבים, מלגות ולתמוך בהם. אך מה האמת? "שהם עושים חייל כאנשים" - הם המשפיעים על מי שתומך בהם. אם אתה רוצה שהעסק שלך יצליח - אתה חייב לתמוך בתלמיד חכם. בלי זה, זה פשוט לא יעבוד! הם אלו שנותנים חמץ להצלחת התומכים בתורה, ולכן הם המשפיעים, הם באמת האנשים, הזכרים. ומה עם שבת? שאלנו אם היא זכר או נקבה, ואם כן עלינו להתבונן אם היא משפיעה ומושפעת? לכאורה נראה שהיא מושפעת, שהרי אין עובדים בשבת, ומאיפה מגיע כל האוכל הזה לשבת? מימות החול! אבל האמת היא שהיא משפיעה, כי היא הגורמת להצלחת כל ימות החול.

מאור ההלכה

מתוך 'קיצור הלכות ומנהגים - הלכות שבת'
המצורף לספר שתילי זיתים הלכות שבת

רנב

התחלת מלאכה בערב שבת והיא נגמרת מאליה בשבת.

מכירה והשאלה ומסירת מלאכה לגוי, ומשמוש בבגדיו, סמוך לכניסת השבת

טז מצוה על כל אדם למשמש בבגדיו סמוך לכניסת השבת, שלא ישאר בהם דבר שאסור לצאת בו בשבת (שו"ע ס"ז), או דבר שהוא מוקצה (שת"ז ס"כ). והדבר מצוי בזמנינו, כיון שבגדי השבת הם גם בגדי חתונות וכיוצא בהן, ורגיל אדם להניח בכיסו כסף או פינקס צ'יקים וכיוצא בהם (ז"ר ס"ב). ולדעת הרמב"ם המשמוש חובה, ולא רק מצוה. והמיקל בזה, פורץ גדר הוא, ויבוא לידי חילול שבת מבלי שירגיש (עיין ס"ל ס"ז):

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

MaorHaAlon@gmail.com

רוצים לקבל את העלון במייל? שלחו הודעה ל-
או חפשו "מאורות השבת" בקבוצות גוגל (google groups)